

„MINUNELE NATREI

конверсації аспра деосебителор обжете интересанте дін штіинделе патрале, фісикъ, хеміъ ші астрономіъ, compoșe de Ізліѣ Бараш, Dr. de medicină ші хірургіѣ дн Краіова 1850.

(Брмаре.)

КОНВЕРСАЦІА VIII.

Деспре о амтъ леце овштеаскъ а патрѣй.

Прін лецеа де атракціе ші де афинітате с'а пѣстрат ексістенда лѣтеі, дар лѣккіторіі ачештеі лѣтні пѣстреазъ прін порніреа лор фіреаскъ (instinct) челе маі взрѣоасе, віаца лор; прекъш ші прін тінереца матеріель пѣстреазъ ексістенда неатврілор. Раселе тарі ші сѣндероасе нѣ прѣдескъ не челе славе. Фіе-каре анімал тоаре, дар нічі зн неам д'ам анімалелор нѣ се стіпце. Чел маі мік інсект а прііміт міжлоачеле де апъраре негрѣ а пѣтеа спріжіні о лѣтѣ, саѣ чел маі пѣдін а скѣпа дін тѣжіліе връжтамшлѣ съѣ. Лех аскъне дн тѣфе, де знде антѣаптъ а прііде газела, каре, прін ізѣеала еі ка вѣнтѣл, казтъ а скѣпа де ел, се афлѣ тот дн ачѣастъ позіціе ка пѣіанжѣлѣ каре днтіпзѣндѣ'ші пѣжа, адастѣ ка съ прінзѣ вр'о шѣскъ фѣгѣтоаре.

Прінгр'о леце адмірабілѣ, патрѣа а дншѣрціг дн пѣрді погрівіте, пѣтереа матеріалѣ ші ізѣеала трѣпѣлѣ; рар се гѣсеште зн анімал фѣріос, сѣндерос ші пѣтернік каре съ аѣвъ ші ізѣеала зѣмлетѣлѣ, дін погрівѣ тоате анімалеле славе каре нѣ се пот лѣпта къ връжтамшіі лор, сѣнт ізѣдѣ ла зѣмлет центръ а пѣтеа скѣпа дін тѣжа връжтамшілор лор.

Тот есте дн еквілібрѣ дн патрѣр, кѣі пѣї с'а дат де патрѣр арте де пѣтере, і саѣ дат артеле днцеленчівнеі де пѣскочіреа міжлоачелор інстинктивѣ але лор; ші знде п'а фост де ажѣне нічі аста, патрѣа а дат знор анімале зн фел де преведере

къ каре пресінт ші превѣд ніште евеніменте маі пайнте де сосіреа лор.

Бігадівъ пѣдінтел ла апеле рѣврілор ш'але океанлѣі, къ вѣдѣ рѣтѣнеа днкременідѣ де деосебітеле фѣвѣрї а ле лѣккіторілор лор, ші де деосебітеле лор калігѣдї. Бнїі вестесек ауропіереа фѣртѣнеі прінтр'о неодіхлѣ деосебітѣ.

Аргонодїі, зн фел де пѣштї, сѣі плімѣвъ нѣ ана океанлѣі дн чете фѣрѣоасе, ші апропіндѣ-се о фѣртѣнѣ, дндатѣ съ афѣндѣ дншѣнтрѣ знде рѣтѣнѣі пѣжѣ вѣжд іарѣші се фѣче времеа фѣрѣоасѣ. Сѣнт ніште пѣштї (gimnote électrique, torpille électrique, malapetrate électrique) каре аѣ дн трѣцѣріле лор ка зн фел де машинѣ електрїкѣ, ші апропіндѣсе де дѣпніі вр'ѣн връжтамш, дї даѣ о ловітѣрѣ днтокмаі ка а трѣспѣтѣлѣі.

Seiche (seria) ші calmар (фѣлѣрї де каракатїцѣ), арѣнкѣ дін гѣра лор зн фел де флзїд негрѣ ка чернеала, аконеріндѣ-се нестре тот де ачѣастъ негрѣендѣ спре а скѣпа де връжтамшіі лор. Doriges аѣ доѣ лабе маі лѣнціі де кѣт челе-лаате къ каре дін зн фел де вѣрете аспра канѣлѣі лор, ші кѣ ачѣст кїп, аконерідѣ де ведереа връжтамшілор се плімѣвъ сігѣрї не фѣндѣл тѣреі. Бн алт мік лѣккітор ал тѣреі пѣміт Bernard l'ermite се аскънде днтр'о коажѣ (coquille) гоалѣ де лѣ окїі връжтамшілор. Ніште мічі рачї де маре (crabbes) трѣескъ днпрезнѣ къ толѣскї орѣї, кѣрора ле слѣжескъ ка зн фел де сѣнтїнеле а ле превестї де апропїереа връжтамшілор.

Обїчеївріле анімалелор каре лѣкѣескъ не вскат нѣ сѣнт маі пѣдін интересанте. Дн конверсаціле че ам хогѣрѣт д'а ворѣі аспра лѣкрѣреі інстинктивѣ а анімалелор вом ведеа адмірабіліле днпозїціі а ле патрѣреі дн ачѣастъ сѣерѣ а креацїеі сале. Аїчі дар вом поменї пѣмаї де овште къ, нѣ тоате къ де ла днчѣпѣтѣл лѣтеі се афлѣ пѣлте фѣлѣрї де анімале днтр'о лѣтѣ вѣпнілѣ, къ тоате ачѣстѣа

ничи зп неам нѣ с'а егине, прѣкѣм ниѣ зп неам нѣ с'а днѣгине несте фѣре. Леѣеа де пѣстрареа неамѣрипор, а прѣчинѣит о рѣнѣт вечниѣкѣ, о вѣгаре де сеамѣ неднѣчетатѣ а неамѣрипор славе дѣ кѣтре челе пѣтерниче. Зп алт ресѣлат тот дѣн поменѣта леѣе есте, кѣ анѣмалеле сѣнѣцѣроасе (фѣарѣле) нѣ се днѣмѣлѣск таре, не кѣнд анѣмалеле нефѣкътоаре де рѣѣ сѣнтѣлѣск фѣарте таре, прѣн зрѣаре челе дѣн зрѣтѣ тот даѣна сѣнт днѣ маѣ таре нѣмѣр дѣкѣт челе дѣнтѣѣ, шѣ днѣтрачест кѣн екѣилѣврѣа нѣтѣрѣѣ с'а нѣтѣт пѣстра фѣрѣ а сѣ нѣерде вѣрѣн неам. Тот пѣнтрѣ ачест скоп нѣтѣра а днѣтокмѣт ка анѣмалеле нефѣкътоаре де рѣѣ сѣ шѣгѣсѣасѣк хрѣна прѣтѣтѣндеа, авѣнд о вѣаѣѣ зпѣоарѣ шѣ пѣтѣнд а тѣрѣ пѣнтрѣ фолосѣа соѣѣетѣѣ оменѣрѣѣ прѣтѣтѣндеа; не кѣнд анѣмалеле фѣкътоаре де рѣѣ, непѣтѣнд тѣрѣдѣкѣт прѣлѣжѣрѣфѣрѣѣ, сѣнт шѣрѣѣнѣте нѣмаѣ днѣ шѣнѣе нѣсѣѣѣ шѣ осѣндѣте а тѣрѣ сѣнгѣре (solitaires) не фѣнд днѣпѣрѣтѣшѣте дѣ инѣтѣнкѣа де соѣлѣвѣлѣтѣте.

Дѣсѣ нѣ нѣмаѣ кѣ прѣвидѣнѣа дѣвѣнѣ а днѣтокмѣт нѣжлоачеле анѣмалелор, дѣндѣ-ле шѣ арѣтеле тѣрѣвѣнѣоасе, дѣр а вѣрт а сѣгѣра шѣ пѣстрареа лор прѣн сѣнтѣментѣа чѣл маѣ дѣлѣче, адеѣк прѣн ѣзѣврѣа нѣрѣнѣасѣкѣ.

Днѣделѣнѣѣкѣнеа анѣмалелор кѣрѣште нѣнѣ кѣнд се апропѣе де тѣрѣнѣа ѣнѣлѣѣ оменѣск, дѣр ѣзѣврѣа нѣрѣнѣасѣкѣ арѣ тот ачѣашѣ нѣтере днѣ тоате тѣрѣтеле фѣнѣдѣлор анѣмале.

Вѣлѣтѣрѣа сѣнѣцѣрос, лѣнѣл немѣлосѣгѣв, сѣнт атѣта лѣнѣдѣ де нѣѣ лор прѣкѣм шѣ вѣлѣнда нѣтѣлѣче, с'ѣѣ дѣлѣчѣле оѣ Инѣсекѣа тѣк кѣре се нѣерде днѣ нѣлѣвере, прѣведѣе тоате челе де тѣрѣвѣнѣѣ пѣнтрѣ лѣрѣеле сѣле ка шѣ ѣменѣсѣа елеѣфант пѣнтрѣ нѣѣѣ сѣѣ.

Ачѣасѣтѣ прѣведѣере а анѣмалелор есте о парѣ дѣн прѣведѣереа нѣтѣрѣѣ, кѣре, спѣре нѣлѣѣ, а нѣс ѣдѣеле елеѣфантѣѣ лѣнѣгѣ нѣпѣтѣлѣ сѣѣ (о днѣпрѣжѣрѣаре кѣре нѣ сѣ гѣсѣнѣте ла нѣѣѣ зп анѣмал де кѣт ла ом), прѣвѣзѣнд кѣ елеѣфантѣа есте сѣлѣтѣ а сѣѣе кѣ вѣтѣлѣ еѣ лѣнтеле дѣн ѣдѣе нѣлѣ тѣрѣна днѣ гѣра нѣлор сѣѣ.

Вѣдеѣѣ ачѣасѣтѣ нѣлѣдѣте а анѣмалелор нѣлѣ инѣсекѣелор чѣ зпѣлѣе тоатѣ ачѣасѣтѣ вѣрѣдеаѣѣ а кѣнѣнѣлѣѣ? зпѣле се ашеаѣѣ не тѣрѣнѣнѣлѣ рѣжѣрилор, не кѣнд алѣтеле гѣсѣск тоатѣ лѣтѣеа лор днѣ кѣтѣва фѣре де ѣрѣвѣ; зпѣле екѣсерѣеаѣѣ о инѣдѣстрѣѣ шѣ деосѣвѣте тѣленѣте, алѣтеле зпѣлѣ аерѣл де кѣнѣтѣчеле лор кѣ кѣре паркѣ пѣтѣрѣк чѣасѣрѣлѣ де лѣжѣрѣе.

Пѣлѣанѣженѣа — лѣн (L'araignée — loup) днѣкопѣжоарѣ оаѣле сѣле кѣ зп вѣлѣѣ де тѣтѣсѣе фѣарте сѣвѣдѣре лѣжѣндѣле кѣ сѣне.

Asia psille а деѣсѣ оаѣле сѣле не пѣлѣнтѣа вегонѣка, кѣ днѣдатѣ фѣоѣле ачѣестѣѣ пѣланѣте се рѣтѣзпѣзѣск ка зп лѣагѣн.

Де тѣтѣмѣорѣофѣзарѣа омѣзілор зрѣжте днѣ фѣлѣтѣрѣѣ лѣѣѣторѣѣ, вѣм вѣрѣѣ днѣтѣрѣалт лѣк маѣ нѣлѣт.

Анѣмалеле челе маѣ славе, шѣ челе маѣ фѣрѣкоасе прѣнд ѣнѣтѣ ла вѣреѣеа пѣлѣкѣрѣѣ нѣлор лор.

Клѣошѣка ашѣгѣанѣгѣ кѣ кѣрѣж злѣлѣ кѣре се словоаде не нѣѣ.

Черѣвоаѣка фѣрѣкѣоасѣѣ вѣте кѣ фѣрѣѣ кѣ коарпеле сѣле вѣрѣжѣанѣлѣ кѣре се апропѣе де нѣѣ. Kanguro, Manicus, шѣ Sarigues, ачѣестѣ анѣмале кѣре сѣнт кѣрѣосѣкѣте сѣнт нѣшѣрѣе де нѣзѣтѣтоаре де нѣнѣгѣ (marsupiale), аѣ сѣнѣѣ вѣртѣѣ зп фѣл де сѣк де нѣлѣе зпде дѣн нѣѣ лор фѣнд днѣкѣ тѣнѣрѣѣ нѣнѣ кѣнд вѣрѣлѣнѣнѣа нѣтере д'а зѣвлѣа, сѣнгѣрѣѣ, шѣ апропѣнѣдѣсѣѣ вѣрѣо прѣнежѣдѣе, дѣ вѣгѣ днѣ нѣзпѣтѣрѣѣ шѣ фѣг аша кѣ дѣнѣнѣѣ. Фѣтеѣлѣе тѣлѣнѣѣе поарѣтѣ нѣѣѣ днѣ вѣраде дѣ тѣнѣжѣе, се жоакѣ кѣ дѣнѣшѣѣ шѣ, кѣар, дѣ шѣ нѣдеѣсѣск кѣнд нѣ сѣнт нѣлѣдѣзѣнѣте де дѣнѣнѣѣ. Loriots, зп фѣл де нѣсѣре дѣн Аѣмерѣка, се лѣнтѣѣ кѣ фѣе-кѣре анѣмал кѣре вѣреа сѣ се апропѣе де кѣѣлѣа сѣѣ, шѣ днѣжѣнѣлѣнѣдѣсѣе сѣ фѣе вѣрѣѣтѣѣ, атѣнѣѣ о вѣдеѣт тот зрѣжѣнд шѣ нѣлѣѣжѣнѣдѣсѣе а клѣѣѣ кѣар днѣ колевѣе, шѣлѣ тѣрѣѣ не оаѣ.

Дѣн лѣжѣрѣѣлѣ инѣтѣнкѣѣе еѣнѣте дѣн прѣнѣдѣнѣлѣ ѣзѣврѣѣѣ нѣрѣнѣтѣшѣѣ, сѣжт зпеле ка челе маѣ кѣрѣоасе пѣнтрѣ фѣачѣреа кѣѣзѣрилор ла нѣсѣрѣѣ, о матерѣе атѣжѣа де инѣтерѣсанѣтѣ днѣкѣжт ам пѣстрѣато пѣнтрѣ деосѣвѣте коѣверсѣаѣѣѣ. Дѣр нѣ зпѣтѣм сѣжрѣшѣѣ ачѣасѣтѣ а поастрѣ коѣверсѣаѣѣѣ деѣспѣре гѣранѣдеа нѣрѣнѣтѣасѣкѣ кѣре есте чѣеа дѣн тѣѣ леѣе де коѣсерѣвѣаѣѣа зпѣверсѣлѣѣѣ, фѣрѣѣ а аѣѣога ка ачѣест дѣлѣче сѣнтѣмент нѣмѣк нѣ'ар фѣѣ ѣсѣзѣтѣт, даѣкѣ нѣ'ар фѣѣ фѣост днѣкопѣжѣрат де аѣорѣлѣа сѣксѣелор; даѣкѣ нѣтѣра нѣ шѣ'ар фѣѣ днѣкѣнѣѣтѣ а нѣскѣѣѣ сѣнтѣментѣа аѣорѣлѣлѣѣ. Ачѣест фѣок фѣерѣтѣкѣѣторѣѣѣ, есте кѣре днѣкѣлѣзѣнѣте кѣ о кѣлѣдѣрѣѣ дѣлѣче ѣнѣма тѣтѣлор фѣнѣделор, кѣре днѣфѣрѣтѣѣсѣеѣеаѣѣѣ шѣ стрѣлѣзѣчѣнѣте тот зпѣверсѣлѣ; фѣрѣѣ ачѣест аѣор, еѣ зѣк, зпде ар фѣѣ прѣпѣагѣаѣѣа анѣмалелор? Ыѣгаѣѣѣѣѣ ла прѣнѣтѣварѣѣ кѣнѣ зѣфѣрѣлѣ дѣлѣче лѣагѣнѣлѣ днѣчет фѣоѣле челе сѣвѣдѣрѣѣ! кѣнѣ пѣлѣрѣжѣлѣ лѣнѣпѣде днѣвѣсѣелѣнѣте кѣнѣнѣлѣа днѣмѣрѣкѣат к'о вѣрѣдеаѣѣѣ пѣлѣкѣѣтѣ! кѣнѣ нѣсѣрѣлѣе кѣнѣтѣѣ кѣнѣтѣкѣлѣ тѣандѣреѣѣ! кѣнѣ тоате ачѣестѣ фѣнѣнѣде сѣнт днѣ вѣкѣрѣѣе вѣсѣлѣнѣдѣсѣе де екѣсѣтенѣа лор! кѣнѣ тоатѣѣѣ аѣ днѣмѣрѣкѣат паркѣ хѣлѣнѣле де нѣнѣгѣ! кѣнѣ тоатѣѣѣ

аѣ скѣмват гласѣрѣе лор дѣтр'ѣн глас де поезіе шѣ де амор! че містер адміралѣ! претѣтіндеа ведем къ патѣра а дѣтрѣнѣт фрѣмѣседеа къ аморѣа. Дѣфлоріреа чеа фрѣмоасѣ а плантелор претѣтеште родіреа лор; дар авіа квѣзніа поетікѣ а плантелор с'а сѣжрніт, къ флоріе се вестежеск шѣ се всѣкѣ лѣжнд зефѣрѣлѣ дѣ шѣнѣ на зѣ сѣвенір дѣлче ал ачестѣі момент сѣвлѣт, не пѣзѣрѣа копрѣнѣзѣторіѣ де родѣа віиторіѣ. Тот дѣ прѣтѣварѣ дѣ епока квѣзніеі патѣреі, Пѣзѣнѣа дѣнѣ рѣсѣфѣрѣ ла соаре коада са стрѣлѣчѣтѣ де фелѣрѣмі де феге. Фазанѣа се аконере къ мѣзпатеае сае пене; канѣ лѣі рѣнтаде се дѣподовеште к'ѣн тодѣ богат де фелѣрѣмі де феге. Сотѣнга се дѣвлеште к'ѣн аконерішѣ стрѣлѣчѣт де маі тѣлте колоаре. Аша дѣподовіте де фрѣмоаселе дѣтѣрѣкѣмѣндѣ де амор, ачештѣ фѣі аі патѣреі се презентеазѣ ла а лор содѣе дорѣтоаре, скодѣнд стрѣгѣрѣ де вѣкѣрѣе, кѣнтѣнд кѣнтече мелодіоасе, шѣ аша кѣзѣнд а серѣа зѣ трѣзѣф комплет асѣпра ізѣвѣтелор лор. Дар авіа тіпѣа ферічѣт ал аморѣлѣі а трекѣт, шѣ че скѣмбаре трѣстѣ! Пѣзѣнѣі аѣ пѣрѣдѣт коада лор стрѣлѣчѣтѣ, Рѣнтаде тодѣа шѣ короана, Сотѣнга с'а десѣрѣкат де дѣтѣрѣкѣмѣнтеа са сѣперѣлѣ. Тодѣі зѣмѣлѣ трѣшѣтѣ, посотѣорѣдѣі, ка кѣнд ле паре рѣѣ къ а трекѣт аша кѣрѣнд зіелеле де волѣптатеа аморѣлѣі. Аша шѣ прѣвѣгетѣоареа, каре дѣ зіелеле трекѣте де ферічѣре а дѣнѣлѣчѣт аерѣа де кѣнтечеіе сае мелодіоасе че кѣнта пентрѣ пѣлчереа содѣі сае ізѣвѣтѣ; акѣт не маі сѣмѣнд тревѣзѣнда пѣлчереі, а дѣчетат кѣнтекѣа де тандрѣцѣ, шѣ дѣ локѣа ексѣламаділор сае мелодіоасе, акѣт о азѣт дѣ стрѣгѣрѣ асѣзѣдѣте шѣ жалніче: токмаі ка шѣ ла поі оаменѣі, дѣнѣ о поапте дрѣгѣстоасѣ а зѣнѣі вал стрѣлѣчѣт, не віне о дімінеадѣ непѣлѣкѣтѣ шѣ вѣжѣоасѣ.

(Вор вѣрма.)

СПІКѢІРЕ dîn

Трактатеа дѣкеіѣте дѣтре Д. Д. Кѣрдѣі Отѣманѣ шѣ Рѣсѣ, прекѣт шѣ дѣн алте акте прѣвѣтѣоріе ла Прѣнчпатеае Рѣманіа шѣ Молдавіа.

Трактат дѣн Бѣкѣрештѣі, прѣн каре Бесеравіа каде дѣн тѣна Кѣрдѣіі рѣсештѣі.

Трактат де паче, дѣкеіат ла авѣа 1812 Маіѣ 16., дѣн зіелеле Дѣмператѣлѣі Александрѣ І., шѣ

Сѣлтанѣлѣі Махмѣт II., дѣтре Дѣпалтеае Лор Кѣрдѣі Отѣманѣ шѣ Рѣсескѣ прѣн Пленіпотендѣі Лор, Командѣрѣі де кѣпетеніе аі амѣелор Арміі, Дѣпалтѣа Візір Ахмет Паша шѣ Прѣндѣа Міхаіа Голенішчев-Кѣтѣзов, дѣтѣрѣитор ачелѣі де ла Іашѣ дѣн авѣа 1791 Декѣмѣрѣе 29 шѣ пентрѣ Прѣндѣпатеае Валахіеі шѣ Молдавіеі.

Дѣн Маніфестѣа словозіт дѣн вѣрѣареа ачестѣі Трактат:

— Ачестѣ дѣрѣзітѣ Ноѣ де ла Дѣштѣнезеѣ паче а адѣс Дѣшперѣдѣіеі Рѣсештѣі дѣсешпате фолѣоасе, вѣгѣнд дѣн хотареле еі о фадѣ де пѣтѣнт родѣитор шѣ пѣтерѣс де оаменѣі, а кѣрѣвіа дѣтіндере (перѣферіа) де ла Акерѣман пѣнѣ ла гѣра Прѣтѣлѣі че кѣрѣе ноѣ версте *) де ла Іашѣі, шѣ де ла гѣра ачестѣі рѣѣ пѣнѣ ла хотарѣа Австрѣіеі, шѣ де аколо ла вале не Нісрѣ, алѣтѣзеште о кѣтѣдѣте маі ка ла о тіе де версте, дѣн каре се афѣл четѣдѣіе челе вестѣте, адѣкѣ: Хотѣнѣа, Бендерѣа, Кіліа, Ізмаілѣа, Акерѣманѣа шѣ алте тѣлте ораше де нерѣг.

Ачесте атѣт де тарѣ фолѣоасе дѣрѣзіте Патрѣіеі Ноастрѣе прѣн ачестѣ дѣтѣвѣкѣрѣтоаре паче, адѣкѣ інімеі Ноастрѣе пегрѣзітѣ тѣлѣдѣтѣіре, ш. ч. л. Дѣн Сант-Петерсѣвѣрг 1812 Август 5. Ърѣмеазе сѣвѣскрѣереа.

— Артѣкозѣа ал патрѣлеа.

Прѣн дѣтѣзіа артѣкол іскѣліт де маі пѣпте, с'а хотѣрѣт:

Ка рѣлѣа Прѣтѣ де ла дѣтрареа І дѣ Молдавіа пѣнѣ ла дѣмпрезѣпареа лѣі къ Дѣнѣреа шѣ тѣлѣа стѣнѣг ал ачестѣі рѣѣ де ла зіса дѣмпрезѣпаре а лѣі пѣнѣ ла гѣра Кіліі шѣ пѣнѣ дѣн Маре, вор алѣтѣі хотарѣа амѣелор Дѣшперѣдѣіі; каре гѣрѣаре сѣ ле фіе овшѣеаскѣ. Остроавеле челе тічѣі, каре пѣ аѣ фост лѣкѣзіте пѣнѣ ла рѣзѣвоіѣ, дѣчепѣнд дѣн дрѣнтѣа Ізмаілѣлѣі пѣнѣ ла поменѣта гѣрѣ а Кіліі, шѣ каре се афѣл маі къ апропіере де локѣа стѣнѣг че аре сѣ фіе ал Рѣсѣіеі, пѣ ле ва стѣнѣжні тічѣі о парте, тічѣі алтѣ; шѣ сѣ пѣ се факѣ де акѣт дѣпѣпте не дѣнѣселе тічѣі о дѣтѣрѣіре, саѣ кѣлѣдірѣі; чѣ ачесте остроавеле аѣ сѣ рѣтѣже роале; вор пѣтеа інтра дѣнѣсѣ аколо сѣзѣнѣшѣ аі амѣелор пѣрдѣі пентрѣ пѣскѣзіт шѣ тѣере де пѣлѣре. Ашѣндереа шѣ пѣрдѣіе ачестѣор доѣ тарѣ остроаве, че се афѣл дѣн дрѣнтѣа Ізмаілѣлѣі шѣ Кіліі, аѣ сѣ

*) Чѣнѣі версте алѣтѣзесѣі зѣ чѣас.

рѣше голе ші пелѣкѣте, дн депѣртаре де зн чеас, днчепанд кіар дін чел маї де апроане пѣнк ал зислѣї маї стѣн ал Дѣнѣрїї; дар ачеастъ депѣртаре ва фї арѣтатъ прїн семне; іар локзїнделе че аї фост пѣнѣ ла рѣзвоїї, прекѣм шї Кїліа-Векеа, вор рѣжнеа афарѣ дін ачеастъ лініе де хотар. Деїї дѣне поменїтѣл маї сѣс Артїкол, Днпалта Поартѣ ласѣ шї дѣ Кѣрдїї Рѣсенгїї Днперѣтешгїї пѣмжнѣгїре че сѣнѣт не маїл стѣн ал Прѣтѣлї дїнпрѣнѣ кѣ четѣдїле, тѣргѣрїле, сателе шї лѣкзїнделе афлѣтоаре аволо; іар шїжлокѣл рѣжлї Прѣтѣ аре сѣ слѣжеасѣ дрепт хотар дн-тре амбеле Днпалте Днперѣдїї.

Корѣвїїле пегѣдѣторешгїї але амбелор Кѣрдїї пот, ка шї маї пїанте, сѣ інѣре дн поменїта гѣрѣ а Кїлії, шї сѣ плѣтеасѣ не тоатѣ кѣрдѣреа рѣжлї Дѣнѣрїї. Іар кѣт пентрѣ корѣвїїле де рѣзвоїї але Кѣрдїї Рѣсенгїї Днперѣтешгїї, аї сѣ змѣле аволо де ла гѣра Кїлії пѣнѣ лѣ днпрѣзвареа рѣжлї Прѣтѣ кѣ Дѣнѣреа.

Артїколѣл ал чїнчїлеа

Днперѣтеаска Са Мѣрїре Днператѣл шї Надїшарѣл а тоатѣ-Рѣсїа дѣ шї редїтоарче *) Днпалтеї Пордїї Ототане пѣмжнѣл Молдавїеї че се афлѣ не маїл дрепт ал рѣжлї Прѣтѣ, прекѣм шї Валахїа Маре шї Мїкѣ кѣ четѣдїле дн стареа каре се афлѣ акѣм, кѣ орашеле, тѣргѣрїле, сателе, локзїнделе шї кѣ орї-че се копїнде днгрѣчесте Провїндїї, дїнпрѣнѣ кѣ остроавеле Дѣнѣрїї, афарѣ де челе арѣтате дн ал патрѣлеа Артїкол ал ачестѣї Трактат.

Акѣрїле шї амѣзѣмжнѣгїре дн прївїнда Валахїеї шї Молдавїеї, каре пѣнѣ ла ачест рѣзвоїї аї фост дн фїндѣ шї пѣзїте, се редїтѣреск аша, прекѣм сѣ хотѣрѣт прїн Артїколѣл ісклїт де маї пїанте. Кондїїїле експїсе дн ал патрѣлеа Артїкол дїн Трактатѣл де ла Іашї, аї сѣ фїе дн-де-пїанте дн токмаї, шї каре глѣсѣеск аша: „Сѣ пѣ се чеарѣ нїчї о платѣ пентрѣ сокотелї векї, нїчї дѣждїї пентрѣ тоатѣ времѣа рѣзвоїїлї; чї дїн протївѣ локзїторїї ачестор доѣ Провїндїї сѣ фїе де акѣм днпїанте апѣрадїї не дої анї де орї-че дѣрї, сокотїнд дїн зїоа скїтѣвлїї ратїфїкѣдїїлор, шї сѣ се деа сорок локзїторїлор ачестор доѣ Провїндїї че вор вої а се мѣта дн алте пѣрдїї, де

сїне се днцелѣне, кѣ аческ сорок сѣ ва прѣлѣнїї патрѣ анї.“ Шї кѣ Стрѣлѣчїта Поартѣ ва прїїмї, де а се кѣтпїнї дѣждїїле Молдавїеї дѣне пронор-дїа пѣмжнѣлї еї де акѣм. (Вор зрѣма.)

ДОЛІЇ

ла торѣа D. Карола Паскѣдїї (1а. Октоврѣ 1851).

Multis ille bonis flebilis occidit,
Nulli flebilior quam tibi — — —
(Horat. Car. lib. I. od. XXIV.)

Сѣї кѣрдїї апотѣосѣа чѣлї че мерїтеазѣ,
О мѣсѣ-мї пѣнотїнѣте, де че те аї апѣкат?
Воїндїа фѣр' потере, еа пѣ днкорѣнеазѣ,
Шї счѣна аста трїстѣ ессетпїлѣ пѣ а арѣтат!

Днпалтѣл свор де сѣфлет, че ізте се дѣстїнсе
Дн еста жѣне днкѣ, кѣ враде де вѣрѣват,
Прїн аркѣл тордїї кѣрѣде, о іатѣ сѣ шї стїнсе,
Сѣ пѣ лѣтїне 'н кадлеа, че дрепт шї а апѣкат!

Вїада лѣї дѣсѣтѣ дїн разеле сѣїїндеї,
Промїсе романїмеї колѣмнѣ д' ажторїс;
Промїсе фїзїл татѣї зн акт рекѣносчїндеї,
Кѣ афлѣ дн врадеї ле-а-гѣн, шї ланте пѣтрїторїї!

Амасе ел фѣрѣнѣте, преа кара са пѣцїїне,
Алтарїлї еї ардерї жѣрасе шї ажторїс;
Цѣнїс, дн вѣрѣстѣ жѣнѣ, онѣре 'днцелѣнїїне,
Модел жѣнїмеї нѣстрѣ, модел фѣ 'пкѣнтѣторїс.

Пѣмжнѣл аре дрептѣл, дѣржнпашї с'о рѣчеарѣ,
Пофїнд кѣ о зѣсѣрѣ пѣгоцїїл че нї а дат;
Спїрїтѣл днсѣ атѣнчѣа, кѣт трѣвлї сѣ дѣспарѣ
Кѣнпнї кѣнд пѣ лѣгасе, дїн флорї чѣ а адѣнат?!

Де перї реалїтате, пѣ шї парѣ рѣѣ де тїне,
Кѣчї алла 'дї е дѣстїнѣл, деакѣ аї фрѣнтїфїкат;
Кѣнд днсѣ тѣ спѣрандѣ апѣнпнї кіар дн зорїме:
Ачест акт шї патрѣа де трїст л'а днсѣмнат?!

Плѣнцѣдї романї, романе, не еста фратѣ дѣлче,
Че дѣсе 'н грѣпа мїкѣ, зн марѣ спѣрѣмжнѣт:
Шї зн суїрїтѣрар крѣазѣ шї домнѣл чѣ аша лѣче,
Ка сѣшї'машї лѣтѣреасѣ, Зїїмеа, пре пѣмжнѣт!

I. Roman.